

ня бази оподаткування. Твердження щодо зменшення бази оподаткування доходу підприємства можна визначити, як економічний ефект обліку інфляційного ризику та необхідності відображення його результатів у фінансовій звітності підприємства.

Незважаючи на те, що п. 14 П(С)БО 22 «Вплив інфляції» передбачено відображення впливу інфляції на результати звичайної діяльності підприємства у вписаному рядку 165 «Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті». Однак, у стандартах, які безпосередньо регулюють порядок розкриття даної інформації у кожній із форм фінансової звітності, про відображення впливу інфляції на результати діяльності також нічого не зазначено. Така невідповідність свідчить про нехтування досліджуваного фактора ризику при формуванні звітів про результати діяльності підприємств, що в свою чергу, впливає на достовірність інформації про фінансовий стан суб'єкта господарювання за звітний і попередні періоди.

Отже, можна зробити висновок, що недосконалість нормативно-правової бази та підвищення вимог до інформативності фінансової звітності, зумовлюють необхідність дослідження впливу інфляційних ризиків на всі сфери господарської діяльності підприємства в подальшому та визначення методики їх відображення у фінансовій звітності у розрізі окремих видів діяльності.

Лисенко Н. М.,
канд. екон.наук, професор
кафедри обліку підприємницької діяльності,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

ОБЛІК ЗА ЛІЦЕНЗОВАНИМИ ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ: ПРОБЛЕМИ І ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Протягом останніх років реформування житлово-комунального господарства України внесено низку змін в законодавство [1—4] щодо державного регулювання і управління діяльністю суб'єктів природних монополій, у т.ч. у сфері теплопостачання. Серед цих змін важливе місце належить чотирьом постановам Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг (Нацкомпослуг) і, зокрема:

— Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії (крім діяльно-

сті з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії) від 10.08.2012 № 276 [5];

— Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами від 10.08.2012 № 277 [6];

— Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з постачання теплової енергії 10.08.2012 № 278 [7];

— Про затвердження Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії (крім діяльності з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії), транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами, постачання теплової енергії від 10.08.2012 № 284 [8].

Цими постановами запроваджено Ліцензійні умови провадження господарської діяльності та Порядок контролю підприємств-ліцензіатів за їх дотриманням. Серед умов провадження зазначених ліцензованих видів господарської діяльності (ЛВД), яким повинен відповідати ліцензіат, важливими є ведення бухгалтерського обліку діяльності з виробництва, транспортування і постачання теплової енергії окремо від обліку інших видів господарської діяльності (прозваний практиками «окремий облік»). Тобто, на підставі вимог Закону України «Про природні монополії» та цих постанов підприємства теплопостачання мають забезпечити ведення обліку інших видів діяльності окремо від обліку ЛВД з виробництва, транспортування, постачання теплової енергії, а також надавати органу ліцензування на запит (і під час проведення контрольних перевірок) фінансову (бухгалтерську) звітність окремо за кожним ЛВД. Крім того, зміни в ліцензійних умовах господарської діяльності суб'єктів у сфері теплопостачання потребують формування тарифів за ЛВД окремо на виробництво, транспортування, постачання теплової енергії.

У зв'язку із запровадженими вимогами виникла потреба у вирішенні низки актуальних питань діяльності теплопостачання, в т.ч. організації ведення обліку та змін до облікової політики, які пояснюються тим, що:

1) суб'єкти природної монополії — підприємства-ліцензіати зобов'язані поступово модифікувати систему бухгалтерського обліку і звітності, а з іншого — вони вже стурбовані тим, що набув чинності порядок контролю, за яким щороку може проводитися перевірка дотримання вимог Ліцензійних умов та можуть застосовуватися адміністративні та штрафні санкції;

2) Нацкомпослуг, яка видала і затвердила постанови [5–7], не надала роз'яснень (коментарів, методичних рекомендацій) щодо їх практичного застосування та впровадження норм щодо ведення бухгалтерського обліку діяльності з виробництва, транспортування та постачання теплової енергії окремо від інших видів діяльності та надання органу ліцензування звітності. Разом з цим, Нацкомпослуг затвердила постанову про дотриманням ліцензіатами ліцензійних умов провадження господарської діяльності і відповідно здійснює перевірки і приймає рішення за їх результатами [8];

3) існують розбіжності у визначеннях термінів, понять, методичних підходах, актах Нацкомпослуг, НКРЕ і нормативних вимогах КМУ України щодо окремих положень ведення обліку доходів і витрат на підприємствах, які здійснюють виробництво, транспортування, постачання теплової енергії [9].

З огляду на суперечливість окремих нормативних вимог і існуючих підходів нагальним стало проведення досліджень, розробка концептуальних засад і методичних рекомендацій з обліку доходів, витрат і фінансових результатів за ЛВД підприємствами теплопостачання окремо від інших видів діяльності і автором розроблені концептуальні положення та методика ведення такого обліку згідно вимог регуляторного органу.

Література

1. Закон України «Про природні монополії» від 20.04.2000 №1682-III, із змінами.

2. Закон України «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг» 09.07.2010 № 2479-VI, із змінами.

3. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 01.06.2000 №1775-III, із змінами.

4. Закон України «Про теплопостачання» від 02.06.2005 №2633-IV, із змінами.

5. Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії (крім діяльності з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когене-

раційних установках та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії) від 10.08.2012 № 276.

6. Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами від 10.08.2012 № 277.

7. Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з постачання теплової енергії 10.08.2012 № 278.

8. Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг «Про затвердження Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії (крім діяльності з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії), транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами, постачання теплової енергії від 10.08.2012 № 284.

9. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку ведення окремого обліку доходів і витрат на підприємствах, які здійснюють виробництво, транспортування, постачання теплової енергії та надають послуги з централізованого водопостачання та водовідведення» від 01.06.2011 №584.

Луговской Д. В.,

*канд. екон. наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту,
Кубанський державний університет, м.Краснодар, Росія*

ПРОБЛЕМЫ УЧЕТА КАПИТАЛЬНЫХ ВЛОЖЕНИЙ

Улучшение инвестиционного климата и связанный с ним рост инвестиций предъявляют новые требования к организации и методологии бухгалтерского учета в условиях рыночной экономики.

Долгосрочные инвестиции, осуществляемые в форме капитальных вложений, представляют первоочередной интерес для развития государства, характеризуются широким кругом участников, существенным объемом регламентирующей документации и, соответственно, сложностями отражения в учете и отчетности.

Один из основных вопросов связан с признанием инвестиционных затрат. Наиболее распространена точка зрения, при кото-